

Argumentatie extra middelen gezonde leefstijl Augustusbrieff

Aan: de Staatssecretaris

Van: VGP, 5.1.2e

VWS vraagt extra middelen om een gezonde leefstijl te bevorderen. Het gaat structureel om ongeveer 20 mln. per jaar.

Het ministerie van Financiën (IRF) heeft ambtelijk het voorstel afgewezen. IRF vindt de koppeling aan COVID 19 te zwak en ziet het als nieuw beleid.

U heeft hierover dinsdag (morgen) overleg over met FEZ. Ter voorbereiding van deze claim hebben we een flink aantal projecten aan u voorgelegd en heeft u aangegeven dat deze allemaal relevant zijn.

Voor een strategie richting Financiën zal het niet gaan om de individuele projecten, maar de achterliggende onderbouwing.

Dit zou kunnen met de volgende redenering:

- Ongezonde leefstijl (overgewicht, te weinig bewegen, roken, alcohol) leiden tot grote ziektelast met veel individuele en sociale problemen. Niet alleen overlijden veel mensen jaren eerder, het leidt ook tot veel levensjaren met slechtere gezondheid vooral in mensen met een lager inkomen en mensen die praktisch zijn opgeleid. Het heeft niet alleen effect op de mensen die het betreft, maar ook op gezinnen, werk enz. Het zorgt voor een groot beroep op de zorg.
- De COVID 19 pandemie heeft het belang van een gezonde leefstijl hardhandig aangetoond. De aanwijzingen zijn sterk dat de weerstand van mensen met een gezonde leefstijl sterker is.
- Een groot aantal gezondheidswetenschappers dringt daarom aan op extra maatregelen.
- In het Regeerakkoord (via het Nationaal Preventieakkoord) is gedurende deze kabinetsperiode een impuls gegeven aan het bevorderen van een gezonde leefstijl oa via programma's op scholen, bij sport, gericht op ouderen en zwangeren. Via publiekscampagnes, onderzoek en wettelijke maatregelen. De financiële impuls is twee jaar groot en bouwt daarna sterk af van een kleine 30 mln. in 2019 en 2020 naar 5 mln. vanaf 2022. Bij voorjaarsnota is de teruggang gelukkig afgezwakt doordat er 6 mln per jaar is bijgekomen om leefstijlaanpak op een basisniveau te kunnen voortzetten.
- Het uiteindelijke doel is om de leefstijlprogramma's en preventieactiviteiten structureel te verankeren en daar financiering voor te regelen. Bij de invulling en uitwerking van de contourennota moet dit verder handen en voeten krijgen.
- Om het huidige niveau van ondersteuning te kunnen continueren en programma's die zijn voorbereid en effectief zijn is deze claim ingediend.
- Ter illustratie een aantal grotere projecten uit de aanvraag:
 - In NPA was 2 jaar middelen voor campagne om te eten volgens de schijf van 5. Deze campagne voortzetten. Evenals het voortzetten om door productverbetering gezonder te eten.
 - Gezonde school zowel gericht op overgewicht, bewegen, alcohol en roken. Dit lopende programma bereikt veel scholen nog niet. Dit is voortzetting en

- optimalisering van bestaand beleid (in de lijst staan aan aantal deelprojecten die betrekking hebben op scholen).
- Afgelopen jaren is 2DiaBeat ondersteund in de ontwikkelfase. Nu staat dit programma dat als doel heeft om te voorkomen dat mensen diabetes 2 ontwikkelen door gezonder te leven en mensen die al diabetes 2 hebben te effecten te verminderen of zelfs te genezen klaar om ingevoerd te worden op grotere schaal. Ook dit betreft geen nieuw beleid, maar het gaan toepassen van ontwikkelde effectieve interventies. Het is juist zonde als de ontwikkelde kennis niet wordt toegepast.
 - Voortzetten van campagnes om te stoppen met roken, alcoholgebruik op pauze te zetten en bewustwording over het eigen alcoholgebruik. Dit betreft continuering van het beleid van de afgelopen jaren.
 - De claim van een kleine 20 mln per jaar zou tegen het licht gehouden kunnen worden en nader geprioriteerd. Zo nodig is terugbrengen tot 12 à 15 mln per jaar mogelijk waardoor alleen de meest noodzakelijke acties worden uitgevoerd.
 - Het zoeken van dekking binnen de VGP-begroting biedt geen soelaas. Dan gaat de ene preventieactiviteit ten koste van de andere. Dat proces van optimaliseren van de preventieacties wordt sowieso toegepast.